

Bilag 2.2 Deltagernes input fra informationsmøderne

Power-to-X:

Udfordringer	Potentielle aktiviteter	Kompetencer	Opmærksomhedspunkter
<ul style="list-style-type: none"> • Skalering er afgørende for kommerci- alisering. • Lokale aftagerled i værdikæden kan reducere transportudfordringer. • Rammer og infrastruktur er centrale for udvikling af PtX. • PtX er forbundet med kompleksitet, mange værdikæder og umodne indu- strier. • Virksomheder har svært ved at identi- ficere deres plads i værdikæden, da der er tale om en ny teknologi. • Sektorkoblinger er komplekse. • Der er behov for støtte til at gå fra test og demonstration til drift. • Rekruttering og opkvalificering er ud- fordrende. Det kræver de rette kvalifi- kationer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Industrialisering og værdi- kædeoptimering med hen- blik på omkostningsreduk- tion og skalerbarhed. • Fokus på værdikæder og SMV'er for at maksimere effekt. Det vil give mere effekt at støtte flere små virksomheder frem for en stor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Overgangen fra udvikling til drift kræver kompetenceud- vikling. • Opkvalificering af ledige er hensigtsmæssig – der er be- hov for opdaterede uddannel- ser. • Skal der laves nye uddannel- ser eller korte kurser? • Hurtigt skiftende behov kræ- ver fleksibilitet. • Systematisk koordinering er vigtig. Fx til STAR. • Myndigheder og kommunale kompetencer kan være en hin- dring; behov for samarbejds- rum med virksomheder, f.eks. workshops. 	<ul style="list-style-type: none"> • Det er administrativt tungt for SMV'er at deltage. • Er opskalering løsningen? Små anlæg kan balancere el- nettet bedre. • Partnerskaber – løbende op- tag mobiliserer SMV'er, krav om kendte økonomiske part- nere er et benspænd. • Større fordel ved at støtte SMV'er i værdikæder frem for store virksomheder.

CCUS:

Udfordringer	Potentielle aktiviteter	Kompetencer	Opmærksomhedspunkter
<ul style="list-style-type: none"> • Støtteordninger er målrettet SMV'er, men de store virksomheder skal drive indsatsen og bruge midlerne. • Hvordan aktiveres de store virksomheder? • 81 mio. kr. rækker ikke langt til en CCUS værdikæde. • Silo tilgang og kombination af teknologier giver udfordringer særligt ift. myndighederne. • Markedsefterspørgsel. • Risiko – store investeringer med usikre afkast. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikling og test af prototyper. • Forskning og udviklingsaktiviteter. • Investeringsstøtte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til gasser – fx overbygning vedrørende CO₂, H₂ og Metan. • Efteruddannelse af kommuner, myndigheder, beredskab og sikkerhed. • Der er behov for Erhvervshuse og erhvervsforeninger i et projekt til at "oversætte" kompetencer til CCUS for at få SMV'er med på vognen og forstå potentialerne. • Faglærte kompetencer er nødvendige. • Der mangler maskinmestre med en specialisering indenfor CCUS-teknologi. • Viden og uddannelse om forbrændingsteknologi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fokuser på forskning og udvikling – ved større investeringsstøtteprojekter er andre støtteordninger mere egnede. • Det er en udfordring, at virksomhedernes individuelle støtteprocent er afhængig af hele projektets gennemførelse. • Mulighed for at SMV'er uden dansk CVR-nummer kan være partner i projekter.

Brun bioraffinering så som pyrolyse:

Udfordringer	Potentielle aktiviteter	Kompetencer	Opmærksomhedspunkter
<ul style="list-style-type: none"> • Manglende viden om output (kul, gas og olie). • Faglig indsigt i råvaregrundlaget, hvordan og hvor meget tester vi? • Overskudsvarme, hvad kan det bruges til, og bliver det brugt? • Energiforbrug og energiomkostninger. Hvordan gøres det rentabelt? • Logistik og transport. • Kan gassen bruges til andet end varme og el? 	<ul style="list-style-type: none"> • Forskning- og udviklingsaktiviteter, der skal undersøge outputtet (kul, gas og olie) – hvad kan vi bruge det til? • Optimering af alle processerne i pyrolyseværdikæden. Herunder kvaliteten/værdien af produkterne. • Stabilisering og håndtering af biokul. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kursus til landmænd, maskinmestre, planteavlskon-sulenter, landbrugsrådgivere og lignende. • Kursus til kommunale medarbejdere i håndtering af ansøgninger (myndighedsbehandling) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mulighederne for anvendelse af biokul er ikke på plads. • Behov for løbende op-tag, da der er behov for fleksibilitet ift. midlerne, og mulighed for at forfølge idéer, der opstår efter ansøgningsfristen.